

Obsah.

Stránka

Předmluva.	
Úvod historický	III
Základní pravidla pro záležitosti obecní	LX

Obecní zákon pro království české.

Úvod zákona	5
-----------------------	---

I.

Zřízení obecní.

Oddělení první.

Část první.

Záležitosti, ježto se týkají svazku obecního	9
--	---

Kapitola první.

O svazku obecním vzhledem k mezím obce	11
O místní obci vůbec	14
Kdy se může několik obcí v jednu obec spojiti	—
Kdy mohou obce být rozloučeny	—
Kdy se může státi změna v mezích některé obce	15
Které nemovitosti jsou vyloučeny ze svazku obce místní	16

Kapitola druhá.

O svazku obecním vzhledem k osobám v obci	—
O osobách v obci	19
O právech domovských	20
O právu měšťanském	—
O čestných měšťanech a občanech	—
Práva a povinnosti údův obce čili občanův	21
O zdržování se v obci	—
Práva soukromá zachovávají se v moci své	22

Kapitola třetí.

O zastupitelstvu a představenstvu obecním, jeho složení, trvání a doplňování	—
O zastupitelstvu obecním	23

Kolik má býti údů výborových	23
O představenstvu obce	24
O údech výboru a jejich náhradnících	—
Kdo má hlas virilní	—
O volení obecního představenstva	26
Kdo jest povinen úrad zvolením naří vložený přijmouti	—
Na jaký čas se volí zastupitelstvo obecní	27
O volbách doplňovacích	—
Co mají slíbiti starosta a starši obecní	28
O odměnách	29
Kdy údové zastupitelstva pozbývají úradu	—

Oddělení druhé.

O správě obecní vůbec	30
---------------------------------	----

Kapitola čtvrtá.

O působnosti obecní	31
Kolikerá jest působnost obce místní	—
a) O působnosti samostatné	32
Která jest samostatná působnost obce	33
1. Správa jmění obecního. — Záležitosti k svazku obecnímu se vztahující	34
2. a) Místní policie vůbec. — b) Zachování veřejného pořádku a pokoje. —	—
c) Péče o bezpečnost osoby a jmění	—
I. Opatření proti osobám nebezpečným	41
1. Předpisy o listech průvodních	42
2. Předpisy o opovídání příchozích	—
3. Předpisy o policejních přehlídkách	43
4. Zákon proti zahalečům a tulákům	44
5. Zákon o vyhoštování a honění postrkem	45
6. Zákon na ochranu práva domácího	47
II. Opatření proti skutkům, z nichž povstat by mohlo nebezpečí	48
III. Opatření proti živelním případům	51
IV. Opatření proti náhlým neštěstím	52
V. Opatření při náhlých úmrtích	57
VI. Opatření v příčině policie majetku	—
3. a) Péče o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů. — b) Bezpečné a knadné jezdění po silnicích a vodách. — c) Policie polní	58
4. a) Policie, vztahující se k věcem potravním. — b) Přihlášení k prodeji na trhu. — c) Dohled k mříze a váze	70
5. Policie v příčině zdraví	77
Obecím náležejí v samostatné působnosti tyto funkce policie zdravotní	79
Obecím přísluší v přenešené působnosti	90
6. Policie čeleď a dělnská se týkající	99
7. Policie mravnosti	103
8. Péče o chudé a obecní ústavy dobročinné	108
9. a) Policie v příčině staveb. — b) Policie v příčině olně. — c) Řád stavební	—
10. Školství. a) Veřejné školy obecné; b) střední školy, c) odborní školy	119
11. Soudní soudy	130
12. Odbývání dobrovolných dražeb věcí movitých	133
Která jest přenešená působnost obcí	134
I. Záležitosti soudní	135
1. Soudní záležitosti trestní	136
a) Spolupůsobení obecné	—
b) Při soudním ohledání mrtvol	137
c) Spolupůsobení při zřizování soudní poroty	138

Částka šestá.

O příslušnosti a o řízení v záležitostech domovských	406
--	-----

Částka sedmá.

Pokud zákon tento se vztahuje ke statkům ze svazku obecního vyloučeným	408
--	-----

Částka osmá.

Ustanovení závěrečná	409
--------------------------------	-----

IV.

Zákon o opatřování chudých v království českém.

Úvod do zákona o opatřování chudých	413
Zákon zemský, daný dne 3. prosince 1868 z. z. čís. 59. v příčině opatřování chudých	416
Pravidla o veřejném opatřování chudých	—
O žebrání	417
Kde se mají chudí přihlásiti	420
Jaké vyšetření se zavede	—
V příčině chudých přespolních	—
V příčině chudých domácích	421
Čeho může žádati obec na chudých ku práci spůsobilých	423
Jak má obec opatřovati chudé k práci nespůsobilé	—
Jak má obec pečovati o nemocné chudé a pokud povinna jest, zaopatřovati náklady pohřební	424
Kterak má obec pečovati o chudé děti	425
Jaké opatření může obec učiniti proti svévolnému schudnutí	426
Kdy má obec právo, žádati na chudém náhrady	—
Které jsou důchody na opatřování chudých	427
Jak má obec nakládati s jméním základním	—
Jak se zachovati jest v příčině fundaci chudých	428
Pokud se může jméní základní přeměnit, zciziti nebo trvale zavaditi	430
Které důchody připadají jméní základnímu dle zákona	431
Příjmy ze zvláštních statutů obecních nebo z usnesení zastupitelstva obecního	432
Zastupitelstva obecní mají se přiřídit o příspěvky dobrovolné	—
Kdy má obec k fondu chudých přispívati ze svých důchodů	433
Kdy má subsidiárně pomocí poskytnouti:	
a) okres	—
b) země	—
Okresní zastupitelstvo pečuj o okresní ústavy dobročinné a opatřovací i o pravovny	—
O dobročinné ústavy zemské pečovati náleží zastupitelstvu zemskému	—
Obec přihlízej k pokladnicím pomocným a bratrským	434
Obec přičin se, aby se zřizovaly soukromé ústavy dobročinné	435
Kdo v obci má mítí péci o opatřování chudých	—
Jaké povinnosti mají otcové chudých	436
Obec má konati místní policii v příčině chudých a spravovati jmění jejich	—
Na kterou obec náleží opatřovati chudé	—

Kam jde odvolání, a komu přísluší právo dohledací	437
Obce mohou vydávati zvláštní ustanovení v příčině chudých	438

V.

Vzory k úřadování a podáním v záležitostech obecních	439
Ukazatel	558
Seznam vzorců	581
Opravy	585

Seznam vzorců

připojených tomuto „Výkladu“, aby se podle nich úřadovalo a jednalo v záležitostech obecních.

Číslo	V z o r e c	Stránka
1	O spojení dvou obcí	441
2	O rozloučení obcí	441
3	O hlasování voličů podle §. 85. zř. obec.	443
4	Matrika občanská	442
5	přespolních	444
6	Žádost za udělení práva domovského nebo městanského	444
7	Vyřízení žádosti předcházející	445
8	Snešení o čestném měšťanství	445
9	Diplom čestného měšťanství	445
10	O vypovězení z obce	446
11	O zmocnění virilisty ve výboru obecním	446
12	O nepřijetí úřadu v obci	446
13	O pokutování v příčině nepřijetí úřadu v obci	447
14	O doplňovací volbě do obecního zastupitelstva	447
15	Příloha k žádosti za vydání nálezu o postrku	447
16	O přestoupení zákona v příčině opovídání příchozích	448
17	Kniha příchozích	448
18	Seznamenání tovaryšů a jiných živnostenských a hospodářských pomocníků, nádenníků a učedníků v obci	449
19	Zevrubné seznamenání vydaných knízek čeledínských v obci	450
20	Zápis o přijmutých a navrácených knížkách čeledínských v obci	451
21	O opatření v příčině povodně	449
22	Žádost za povolení sbírky pro pohořelé	452
23	O vycenění polní škody	452
24	O sbírání housesek a ponrav	453
25	O zavedení výročních trhů	453
26	O přeložení výročního trhu	453
27	O tomtéž předmětu	454
28	O vyhlášování cen masa v krámech	454
29	O cenách masa	454
30	Zápis o přehlídkce dobytka	454
31	Lístek o přehlídkce dobytka	455
32	O zabavení chleba	455
33	O zabavení měděných kotlů	455
34	O tomtéž předmětu	455
35	Seznam němých, hluchých a blbých osob v obci	456
36	Povolení k hudbě	456
37	Zápis o daných povoleních k hudbě	456
38	O postižení pomínutého psa	457
39	O obecném hudebném	457
40	O vzniklé nakažlivé nemoci	457
41	O očkování dětí	457
42	O pádu dobytka	458
43	O stavební čáře a vodorovné výšce domu	458
44	Vyřízení žádosti předcházející	458
45	O povolení k stavbě	458
46	O svolání stavební komise v příčině žádosti předcházející	459
47	O jednání stavební komise	459
48	O povolení k stavbě	460

Číslo	V z o r e c	Stránka
49	O povolení k stavbě, pokud týká se spolumezujícího souseda	461
50	O změně stavebního plánu mezi stavbou	461
51	O povolení k odchylce od původního stavebního plánu	461
52	O vyřízení právního sporu v příčině stavby	462
53	O dodatečném povolení k stavbě	462
54	O prohlídnutí dokončené stavby neboli kolaudaci	462
55	O komisi, prohlížející dokončenou stavbu	462
56	O povolení k obývání nové stavby	463
57	O popisu nové stavby v příčině osvobození od daně domovní a činžovní .	464
58	Přiznání činže z nového domu	464
59	O osvobození nové stavby od daně domovní a činžovní	464
60	O předložení žádosti za osvobození nové stavby od daní politickému úřadu	466
61	O doplňování obecního hasičského sboru	465
62	Zápis o prohlídce v příčině ohně	465
63	O vyplacení pojistného pohřebnému	466
64	O vypsání dražby na pacht hoveního práva	466
65	O dražebním pronájmu hoveního práva	467
66	O uhrazení místních potřeb školských	467
67	O zápisu žáků na obecní škole řemeslnické	468
68	O založení obecné knihovny	468
69	O naravnávacím řízení	468
70	Zápisní kniha úřadu naravnávacího v obci	469
71	O dražbě na pacht pozemků	468
72	Věřejná dobrovolná dražba	469
73	O dobrovolné dražbě věcí movitých	470
74	O udání spáchané krádeže	470
75	O změně v seznamu porotců	471
76	Zápis o úmrtí	471
77	O sepisání pozůstalosti	473
78	O skládání slibu poručníka	472
79	Seznamenání zemřelých	474
80	O dobrozdání v příčině žádosti za povolení živnosti hostinské	475
81	O vyložení voličského seznamu pro volbu poslance do sněmu nebo říšské rady	475
82	O volbě do sněmu nebo do říšské rady	475
83	O policejní přehlídky v domě podezřelém	476
84	O zavedení soudního stíhání pro výsledek policejní prohlídky	476
85	O přihlášení se k povinnosti branné	476
86	O spůsobu zapsání povinných brančů	477
87	O vyložení seznamu povinníků vojenských	477
88	O žádosti za osvobození od povinnosti vojenské nebo za sproštění presenční povinnosti služební	478
89	O příloze k žádosti za osvobození od povinnosti vojenské	479
90	O příloze k žádosti za sproštění od presenční povinnosti služební	478
91	O vypsání místa obecního účetního úřadníka	480
92	O téma předmětu	480
93	O ustanovovacím dekretem nově zvoleného obecního úřadníka	480
94	O náhradě škody, vzešlé z opominutého policejního opatření	481
95	O vyřízení předmětu předcházejícího	481
96	O stížnosti v příčině předcházejícího vyřízení	481
97	O vyřízení stížnosti předcházející	482
98	O presentaci na uprázdněnou nadaci	483
99	O zachování čistoty v stokách silničních	483
100	Jednací zápisník	484
101	Věcný rejstřík spisovny	485
102	Abecední rejstřík spisovny	486

Číslo	V z o r e c	Stránka
103	Vysvědčení mravnosti	483
104	Jiné vysvědčení mravnosti	483
105	O též předmětu	486
106	O též předmětu	487
107	Trestní rejstřík obecního soudu	488—489
108	O odvolání se z nálezu trestního	487
109	O vyšším rozhodnutí stížnosti proti nálezu trestnímu podané	487
110	O nastoupení trestu, obecním nálezem soudním uloženém	490
111	O postavovacím nálezu proti odsouzenému	490
112	List předvolací	490
113	O zabavení svršků pro dlužnou pokutu	490
114	O prodeji zabavených svršků	491
115	O též předmětu	491
116	O trestním nálezu obecním, kterýž úřadem politickým musí být potvrzen .	492
117	O svolání rádné schůze obecního výboru	492
118	O žádosti jedné třetiny údů výborových, aby svolán byl obecní výbor do mimořádné schůze	492
119	O svolání žádané mimořádné schůze výboru	493
120	O opětivém svolání schůze výboru, která se poprvé nesešla	493
121	O třetím svolání schůze výboru, která se poprvé a podruhé nesešla .	493
122	O jednání ve výboru obecném dle vzorce čís. 117	494
123	O dotazu obecního starosty v příčině usnešení výboru, jehož zákonitost zdá se mu být pochybnou	497
124	O usnešení obecního výboru v příčině prodeje nemovitého majetku obecního	497
125	O odhadu obecní včeli nemovité, která se má prodati	498
126	O povolení ku prodeji nemovitého majetku obecního	499
127	O veřejné dražbě v příčině prodeje obecního nemovitého majetku .	499
128	O dražebních výminkách a dražebním prodeji nemovitého obecního majetku	499
129	O schválení dražby a tržní smlouvy v příčině prodeje obecního nemovitého majetku	501
130	O smlouvě trhové v příčině prodeje nemovitého obecního majetku .	501
131	O dražbě na pacht obecních pozemků	502
132	Dražební výminky o propachtování polních a lučních pozemků	502
133	O též předmětu	503
134	O vyřízení schválené dražby na pacht obecních pozemků	505
135	O dlužném pachtu z obecních pozemků	505
136	O vyložení inventáře obecního jmění	505
137	Inventář o veškerém jmění i veškerých spravedlnostech a ústavech obecních	506, 507
138	O vyložení obecního rozpočtu	514
139	Rozpočet obecní	508
140	Rozpočet příjmu a vydání obecního ústavu chudých	512, 513
141	O vyřízení obecního rozpočtu	514
142	O usnešených obecních přírážkách	517
143	O žádosti za povolení vyšších obecních přírážek	518
144	O přílohách k žádosti předcházející	518
145	Výkaz přímých daní a přírážek pro žádost za povolení vyšších obecních přírážek	519
146	O dohlém povolení ku vybírání vyšších obecních přírážek	521
147	O rozvržení naturalních výkonů v obci	520
148	O zvýšení obecní přírážky následkem naturalních výkonů v obci .	521
149	O rozpočtu obecního statku	522, 523
150	O obecním rozpočtu spojených obcí	524, 525
151	O výročním účtu obecním	526, 527
152	Denník obecní pokladny	528

Číslo	V z o r e c	Stránka
153	O inventář na základě předcházející uzavírky účetní	529
154	O vyložení obecních účtů	521
155	O připomenujících, k vyloženým účtům učiněných	530
156	O námitce k obecním účtům samostatně podané	530
157	O vyřízení námitky, proti obecním účtům učiněné	531
158	O témaž předmětu	531
159	O témaž předmětu	531
160	O zprávě v příčině vyřízení obecních účtů obecnímu starostovi dané	532
161	O pronájmu obecních pozemků z volné ruky na dobu 12 let	532
162	O vyložení seznamů voličských	533
163	O námitkách proti seznamům voličským	533
164	O jednání reklamační komise v příčině námitky proti seznamům voličským	534
165	O vyřízení námitek proti seznamům voličským	536
166	O témaž předmětu	536
167	O jiném vyřízení námitek proti seznamům voličským	536
168	O témaž předmětu	537
169	O jiném vyřízení námitek v příčině reklamačního řízení volebního	537
170	O témaž předmětu	537
171	O jiném vyřízení reklamačních námitek volebních	537
172	O stížnosti, podané proti rozhodnutí reklamační komise volební	544
173	O vyřízení předcházejícího předmětu	544
174	Seznamenání voličů	538, 539
175	Seznam občanů, kteří mají právo voliti v I. sboru	540
176	Seznam občanů, kteří mají právo voliti v II. sboru	541
177	Seznam občanů, kteří mají právo voliti v III. sboru	542
178	O ustanovení volby v jednotlivých voličských sborech	545
179	Seznam hlasovací	543
180	Seznam protější	543
181	O jednání volebním v jednotlivých sborech voličských	545
182	O výsledku provedené volby	547
183	O zprávě v příčině výsledku volby nového obecního výboru	548
184	O svolání nově zvoleného výboru k volbě obecního představenstva	548
185	O volbě obecního představenstva	548
186	O témaž předmětu	549
187	O pokutování člena výboru k volbě obecního představenstva se nedostavivšího	551
188	O výsledku volby obecního představenstva	551
189	O domovském listu	551
190	O žádosti za vydání domovského listu	552
191	O vyřízení předcházející žádosti	552
192	O stížnosti v příčině zamítnuté žádosti za vydání domovského listu	552
193	Seznamenání domovských listů	553
194	O zaopatření chudé rodiny, kteráž v jiné obci jest domovem	554
195	O zprávě jiné obci dané, že domovec její vzat byl v ošetřování	554
196	O žádosti za vymožení zákona v příčině vybíráni poplatku za udělení domovského práva v obci	554
197	Vysvědčení chudoby	555
198	Vysvědčení majetnosti	555
199	O žádosti, aby osoba jistá za marnotratníka byla prohlášena	555
200	O zprávě, že někdo zvolen byl otcem chudých	556
201	O žádosti, aby okres přispěl obci na ošetřování chudých	556

	Stránka
2. Soudáležitosti občanské	139
a) Pozůstalostech	—
b) Vežitostech poručenských a opatřovnických	141
c) Půdních dodáních a obesláních	—
d) Spůsobení při zřizování nových kněh pozemkových	142
II. Záležitopolitické	<i>80x23</i>
1. Vyhľávání zákonů	143
2. Popsobyvatelstva	144
3. Uzavírání sňatků občanských	145
4. Spolsobení v záležitostech zeměvzdělání	—
a) Hlospodářství lesním	—
b) Hlásství	148
c) Zebování chovu koňstva	—
5. Spolsobení v záležitostech živnostenských	149
6. Při náhání poplatků k potřebám veřejným	150
7. Spolsobení v záležitostech poštovních	—
8. Při bách	151
III. Záležitosti vojenské	3.
A) Spolsobení vzhledem k povinnosti branné	152
1. Sisování branných povinníků	154
2. Klamace (nároky na dočasné osvobození) a žádostí za správní od presenční povinnosti služební	156
3. Kování a odvod	161
losování	—
odvod	162
4. zdější odvod těch, kdož se k pravidelnému odvodu nedostavili	—
5. roštění vojínů od presenční povinnosti služební	163
6. opuštění z ohledu rodinných	—
7. řešení každoročních výkazů vzhledem k evidenci branných povinníků, náhradní záloze po případě zemské obrany přidělných	—
B) Spolupůsobení při udržování evidence stálých dovolenců a mužstva záložního v záležitostech zemské obrany, pak při povolávání do činné služby a ku shromážděním kontrolním	164
a) držování evidence stálých dovolenců a záložního mužstva	—
b) záležitostech zemské obrany	167
c) povolávání do činné služby (včetně dočasných vojenských cvičení)	—
d) Kontrolní shromáždění vojenských dovolenců, záložníků a zemských brančů	168
C) Spolupůsobení při opatřování místních potřeb vojenských	169
a) povinnost ubytování vojska	—
Výkaz o tarifových sazbách v ubytovacích pravidlech obsažených	174
b) Opatřování vojenských cvičišť a jízdáren	175
c) Nahražování škod při vojenských cvičeních	—
d) Přířízení subarendárním na opatřování potřeb vojska	—
e) Poskytování potřebných přípravek	—
D) Spolupůsobení obcí při opatřování potřebného koňstva v čas mobilisování stálého vojska a zemské obrany	178
IV. V záležitostech berních a důchodkových	180
1. Přímé daně	181
A. Vyměrování přímých daní	—
B. Vybrání přímých daní	184
1. Předepsání daní	—
2. Vybrání a odvod daní	185
3. Vymáhání daní	188
4. Spolupůsobení při prominutí, slevení nebo posečkání daní	189

2. Nepřímé daně a poplatky důchodkové	190
I. Tarifa daně potravní z vína, z vinné břečky a z m vinného i ovocného na venkově	—
II. Tarifa daně potravní z dobytka hovězího a drobného z masa na venkově	191
3. Řízení, daň pozemkovou upravovací	193
a) Vyceňování pozemků	—
b) Vyměrování pozemků	195
c) Reklamace proti vcenění	—

Část druhá.

O působnosti výboru obecního	196
Které záležitosti přikázány jsou k výboru	199
Komu přísluší ustanovovatí úřadníky a služebníky	201
Totéž vztahuje se k ústavům obecním	204
Co jest mimo to zřístaveno výboru k usnešení	205
Pokud výbor může ustanovovat tresty	206
Výbor má povolovati peníze k potřebám policejním	207
Z kterých škod práva jest obec	—
Pokud má výbor pečovati o zaopatřování chudých	209
Která dobrá zdání má výbor vydávati	—
O kterých stížnostech rozhoduje výbor	210
Ku kterým věcem má výbor přihlížeti	211
Kdy se má výbor svolati	213
Kdy může výbor platná usnešení činiti	214
Kdy se mají údové zastupitelstva hlasování zdržet	216
Kdo předsedá ve výboru	217
Jak se činí usnešení	219
Sezení výboru jsou veřejná	220
O sezeních má se sdělávati protokol	221

Část třetí.

O působnosti představenstva obecního	—
Jakou moc má vůbec starosta a kdo jej zastupuje	224
Jakou moc disciplinární má starosta	—
Kdy může výbor zřizovatí pomocníky	225
Starosta zastupuje obec na venek, a jak se mají zdělávatí listiny	—
Starostovi přísluší usnešení vykonávati a kdy může usnešení zastavit	232
O správě jméní	233
O dobrovolných licitacích	234
O konání policie místní	—
Kdy má starosta jisté nehody oznámiti úřadu	235
O působnosti přenešené	—
O vykonávání práva trestního	—
Trestní právo obce	236
a) Připravné vyhledávání	242
b) Trestní řízení	243
c) Pronešení rozsudku	249
Starosta může na každém poslušenství žádati a užívat prostředků donucovacích	252
Kde se podávají stížnosti	—
Komu odpovídá starosta z úřadování svého	—

Oddělení třetí.

O hospodářství obecním vůbec	254
--	-----

Kapitola pátá.

Jmění obecní budiž zapsáno do inventáře	258
Jak se má kmenové jmění chovati	265
Jak se má užívat jmění obecního, a nač se má obrátit to, co z jeho užitků přebude	266
Jak se má užívat obecního statku	267
O roce správním	277
O výročním rozpočtu příjmů a vydání	—
Co se má činiti, když vzejdou později nějaké výlohy	283
Odkud se má vydání zapravovati	—
Kdy se má vydání zapravovati ze zvláštního jmění	—
Jak se zapravuje vydání ve spojených obcích	284
Kdo má vésti náklad na statek obecní	—
Kdo má zapravovati výlohy zvláštní	285
Na které výlohy mohou se příspěvky na obec rozvrhnouti	286
Jak se mají přírážky rozvrhovati	287
Které příjmy jsou od přírážek osvobozeny	—
Komu přísluší rozhodovati o stížnostech	289
Kdy jest k rozvržení přírážek potřebí přivolení okresního zastupitelstva	290
Kdy jest třeba usnešení celé obce a schválení sněmovního	—
Pokud se může uložiti přírážka k dani z potravy	292
O službách k potřebám obecním	295
K zavedení nových platů a dávek potřebí zákona zemského	296
Usnešení o příspěvcích obecních buďtež vyhlášena	298
Kdo má vybírat přírážky	299
O přispívání na stavby a na chudé nařizuje se ve zvláštních zákonech	301

Oddělení čtvrté.

O spolčování obcí	302
-----------------------------	-----

Kapitola šestá.

O spojení obcí pro společné spravování jejich záležitosti nebo pro společné ústavy	303
Které obce mají se o své vůli spojiti	—
Které obce mohou býti spojeny	304
Komu přísluší zřizovati orgány ústavů společných	—

Oddělení páté.

O dohledu k obcím	305
-----------------------------	-----

Kapitola sedmá.

O dohledu k obcím	308
Ke kterým usnešením výboru potřebí schválení okresního zastupitelstva	—
O kterých usnešeních obecních má zastupitelstvo okresní dobré zdání sněmu podávatati	314
Z usnešení výboru obecního odvolati se lze k výboru okresnímu	—
Kdo koná moc disciplinární nad představenstvem obecním	316

Stránka

Ve kterých případnostech se má zřídit zástupce obce	316
Jaké právo dohledací má správa státní k obecnímu výboru a kdy může usnesení jeho zastavit	317
V kterých stížnostech, týkajících se představenstva obecního, přísluší rozhodovati okresnímu úřadu politickému	318
Ve kterých případnostech se má zjednat pomoc na útraty obce	321
Jaké právo má politický úřad okresní v příčině přenešené působnosti	322
Co se státi má, když se zastupitelstvo obecní rozpuští	—

Oddělení šesté.

O osadách se zvláštním jméním	323
---	-----

Kapitola osmá.

O zastupitelstvu některých osad, které mají zvláštní jméní	324
V takových osadách zřídí se zvláštní zastupitelstvo	—
Jak se zřizuje zastupitelstvo místní	325
Kdo má spravovati ústavy místní	—
Jak se má vésti správa jméní	—
K čemu se má užiti příjmů z jméni místního	—
Kdo má za vyšší schválení žádati	326
Kam jdou stížnosti na usnešení místního zastupitelstva	—

Oddělení sedmé.

Kapitola devátá.

Ustanovení obecná	—
Kam jdou pokuty peněžité	327

II.

Řád volení v obcích.

Kapitola první.

O volení výboru obecního	328
------------------------------------	-----

Část první.

O právu voličském a o volitelnosti	329
Kdo má právo voliti	330
Které osoby vojenské nemohou voliti a voleny býtí	336
Pokud osoby odsouzené pro činy trestné pozbyvají práva volebního	337
Kdo nemá práva voličského pro nezaplatené dávky obecní, pro řízení konkurzní nebo vyrovnávací	339
Právo voličské má se vykonávat osobně, a kdy se může vykonávat skrze plnomocníky	340
Jak vykonávají právo voličské stát, země a fondy veřejné	341
Jak je vykonávají osoby morální	342
Jak mají vykonávat právo voličské spoludržitelé	—
Kdo může být plnomocníkem voličovým	343
Kdo může zvolen býtí	344
Kdo volen býtí nemůže	—
Kdo jsou vyloučeni z práva volenu býtí	346

Část druhá.

O přípravách k volbě	347
Jak se má zdělati seznamenání voličů	—
Jak se zřizují sborové voličstí	348
Do kterého sboru náležejí čestní měšťané a ti, kdož daně přímé neplatí	350
Kdy se mají sbory voličské doplňovati, a kdy se mají zřizovati toliko dva sbytory nebo jen jeden	351
Jak se rozděluje počet údů výborových a náhradníků	352
Jak se zdělávají seznamy voličské	—
Kdy a jak se má volení oznámiti	356

Část třetí.

O volení	—
Jak jest složena komise volební	357
V jakém pořádku voli sborové voličstí	—
Volení jest veřejné, a co se má voličům připomenouti	358
Hlasování koná se lístky hlasovacími	—
Jak se při hlasování před se jde	359
Lístky hlasovací odevzdávají se vůbec osobně a toliko výjimkou plnomoc- níkem	—
Lístky hlasovací zaznamenávají se v seznamu voličů	—
Po druhém přečtení seznamu voličských skončí se hlasování a počítají se hlasy	360
Kdo se pokládá za zvoleného	—
Kdo nastoupí, když se zvolí osoba nespůsobilá	361
Kdo nastoupí, když zvolen byl náhradník za úda výboru	—
Po skončeném volbě ohláší starosta, jak vypadla, a byl-li kdo zvolen proti zákonu, zruší se volba taková	362
Kdy a kde se podávají námitky proti volbě	363

Kapitola druhá.

O volení představenstva obecního	364
K volení představenstva obecního mají se všichni údové výboru sejíti	—
O volbě této má se dátí politickému úřadu okresnímu věděti	365
Komu přísluší volbu řídit	366
Kdo může za úda představenstva volen být a kdo nemůže	—
K platnosti volby, ježto se koná lístky hlasovacími jest potřebí tří čtvrtin údů výborových a nadpoloviční většiny hlasů	367
Nejprve se volí starosta, a kdy se koná užší volba	—
Po starostovi volí se obecní starší a to každý zvláště	368
Které volby jsou neplatné	—
O volbě sepšán buď protokol a oznameno buď úřadu politickému, jak vy- padla	369
Kdy a jak se mají konati volby doplňovací	370

III.

Zákon o právu domovském.

Úvod do zákona o právu domovském	373
I. doba (r. 1863—1859)	377
Výnatek z císařského patentu, daného dne 24. dubna 1859	—
Co jest příslušnost k obci a co právo domovské	—
Ceho k příslušnosti potřebí	378

Stránka

Ve kterých případnostech se má zřídit zástupce obce	316
Jaké právo dohledací má správa státní k obecnímu výboru a kdy může usnešení jeho zastavit	317
V kterých stížnostech, týkajících se představenstva obecního, přísluší rozhodovati okresnímu úřadu politickému	318
Ve kterých případnostech se má zjednat pomoc na útraty obce	321
Jaké právo má politický úřad okresní v příčině přenešené působnosti	322
Co se státi má, když se zastupitelstvo obecní rozpustí	—

Oddělení šesté.

O osadách se zvláštním jménem	323
---	-----

Kapitola osmá.

O zastupitelstvu některých osad, které mají zvláštní jméní	324
V takových osadách zřídí se zvláštní zastupitelstvo	—
Jak se zřizuje zastupitelstvo místní	325
Kdo má spravovatí ústavy místní	—
Jak se má vésti správa jméní	—
K čemu se má užiti příjmů z jméní místního	—
Kdo má za vyšší schválení žádati	326
Kam jdou stížnosti na usnešení místního zastupitelstva	—

Oddělení sedmé.

Kapitola devátá.

Ustanovení obecná	—
Kam jdou pokuty peněžité	327

II.

Řád volení v obcích.

Kapitola první.

O volení výboru obecního	328
------------------------------------	-----

Část první.

O právu voličském a o volitelnosti	329
Kdo má právo voliti	330
Které osoby vojenské nemohou voliti a voleny být	336
Pokud osoby odsouzené pro činy trestné pozbývají práva volebního	337
Kdo nemá práva voličského pro nezaplatené dávky obecní, pro řízení konkurzní nebo vyrovnávací	339
Právo voličské má se vykonávatí osobně, a kdy se může vykonávatí skrze plnomocníky	340
Jak vykonávají právo voličské stát, země a fondy veřejné	341
Jak je vykonávají osoby morální	342
Jak mají vykonávatí právo voličské spoludržitelé	—
Kdo může být plnomocníkem voličovým	343
Kdo může zvolen být	344
Kdo volen být nemůže	—
Kdo jsou vyloučeni z práva volenu být	346

Část druhá.

O přípravách k volbě	347
Jak se má zdělati seznamenání voličů	—
Jak se zřizují sborové voličstí	348
Do kterého sboru náležejí čestní měšťané a ti, kdož daně přímé neplatí	350
Kdy se mají sbory voličské doplňovati, a kdy se mají zřizovati toliko dva sboru nebo jen jeden	351
Jak se rozděluje počet údů výborových a náhradníků	352
Jak se zdělávají seznamy voličské	—
Kdy a jak se má volení oznámiti	356

Část třetí.

O volení	—
Jak jest složena komise volební	357
V jakém pořádku volí sborové voličstí	—
Volení jest veřejné, a co se má voličům připomenouti	358
Hlasování koná se lístky hlasovacími	—
Jak se při hlasování před se jde	359
Lístky hlasovací odevzdávají se vůbec osobně a toliko výjimkou plnomoc- níkem	—
Lístky hlasovací zaznamenávají se v seznamu voličů	—
Po druhém přečtení seznamů voličských skončí se hlasování a počítají se hlasy	360
— Kdo se pokládá za zvoleného	—
— Kdo nastoupí, když se zvolí osoba nespůsobilá	361
— Kdo nastoupí, když zvolen byl náhradník za úda výboru	—
Po skončené volbě ohláší starosta, jak vypadla, a byl-li kdo zvolen proti zákonu, zruší se volba taková	362
Kdy a kde se podávají námitky proti volbě	363

Kapitola druhá.

O volení představenstva obecního	364
K volení představenstva obecního mají se všichni údové výboru sejti	—
O volbě této má se dáti politickému úřadu okresnímu věděti	365
Komu přísluší volbu řidití	366
Kdo může za úda představenstva volen býti a kdo nemůže	—
K platnosti volby, ježto se koná lístky hlasovacími jest potřebí tří čtvrtin údů výborových a nadpoloviční většiny hlasů	367
Nejprve se volí starosta, a kdy se koná užší volba	—
Po starostovi volí se obecní starší a to každý zvláště	368
Které volby jsou neplatné	—
O volbě sepsán buď protokol a ozámeno buď úřadu politickému, jak vy- padla	369
Kdy a jak se mají konati volby doplňovací	370

III.

Zákon o právu domovském.

Úvod do zákona o právu domovském	373
I. doba (r. 1863—1859)	377
Výnatek z císařského patentu, daného dne 24. dubna 1859	—
Co jest příslušnost k obci a co právo domovské	—
Ceho k příslušnosti potřebí	378

Pro který okršlek platí příslušnost	378
Jaká změna stane se v příslušnosti, když se obec některá na dvě nebo více obcí rozdělí	—
Čím se tato příslušnost nabývá	—
a) zrozením	—
b) provdáním osoby ženské	—
c) výslovným přijmutím do obce	379
aa) Jak se toto přijímání děje	—
bb) K žádosti učiněné	—
cc) Co se platí za přijmutí do obce	—
dd) Na jistý čas někoho do obce přijímati není dovoleno	—
d) nabytím veřejné služby	—
Jaké změny se dějí v příslušnosti	380
a) manželky, když zemře manžel	—
b) v příslušnosti dětí, když se stane změna v příslušnosti rodičů	—
c) když zemřou rodiče	—
d) když někdo pozbude občanství státního	—
e) když se někdo vráti z cizozemska	—
f) když se změní příslušnost	—
g) když se manželství prohlásí za neplatné	—
h) pokud kdo přestává být příslušným k obci, když se příslušnosti vzdá	381
Jak se zachovati jest k těm, kteří nemají domova	—
Záležitosti, příslušnosti se týkající, náležejí vůbec k úřadům politickým	—
O kterých věcech rozhoduje soudce civilní	—
Kterým úřadům, nižším i vyšším, přísluší činiti nález o příslušnosti	—
II. doba (r. 1859—1849)	—
a) Výnatek z prozatímního zákona obecního z r. 1849, jednající o příslušnosti obecní	382
b) O příslušnosti v obcích, majících od r. 1849 samostatné rády obecní	386
III. doba (r. 1849—1804)	387
O nabývání práva domovského	—
a) narozením	—
b) znárodněním	388
c) skutečným přijmutím	—
d) nastoupením úřadu nebo služby	389
Zákon, daný dne 3. prosince 1863, jímžto se pořádají záležitosti domovské	391
 Částka první.	
Ustanovení obecná	392
 Částka druhá.	
Jak se nabývá práva domovského, jaké účinky mají změny v něm a jak právo domovské pomíjí	393
 Částka třetí.	
Jak se zachovati jest k těm, kteří nemají domova	398
 Částka čtvrtá.	
O povinnosti obcí opatřovati chudé	401
 Částka pátá.	
O listech domovských	404